

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie gemeente Weert

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

27 mei 2024 / projectnummer: 3778

1 Advies over het OER in het kort

De gemeente Weert werkt aan de Omgevingsvisie Weert. Met deze omgevingsvisie geeft de gemeente aan hoe ze met de fysieke leefomgeving om wil gaan in de periode tot 2030. Ze geeft ook een doorkijk naar de periode 2035–2040. De omgevingsvisie geeft richting aan de wijze waarop Weert zich de komende jaren zal ontwikkelen (zie figuur 1). Voor het besluit over de visie is een omgevingseffectrapport (OER)¹ opgesteld. De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: 'de Commissie') gevraagd te adviseren over het OER.

Op 23 februari 2024 bracht de Commissie een bezoek aan de gemeente Weert om het OER en de omgevingsvisie te bespreken. Tijdens deze bijeenkomst bleek dat een aantal ruimtelijke vraagstukken (zoals de woonopgave) in de gemeente was veranderd ten opzichte van het moment waarop het OER werd afgerond. Daarom heeft de gemeente een aanvullende notitie² voor het OER opgesteld. Deze notitie heeft niet ter inzage gelegen³. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het OER én de aanvullende notitie.

Wat staat in het OER en de aanvullende notitie?

Het OER bevat beschouwingen over de ruimtelijke vraagstukken in Weert, mogelijk botsende ruimteclaims, een passende beoordeling en een toets op doelbereik. Het OER laat in een bijlage de 'Foto van de leefomgeving, gemeente Weert' zien. Hieruit blijkt dat verschillende aspecten van de leefomgeving op dit moment in een matige of slechte staat verkeren. Dit geldt voor verkeersveiligheid, wonen (woonaanbod en duurzaam wonen), klimaatadaptatie (hitte en droogte), natuur (biodiversiteit en soortenbescherming), afval, economische vitaliteit (binnenstad en landbouw) en bereikbaarheid (duurzame slimme mobiliteit en ondergrondse infrastructuur). Voor de visie heeft de gemeente meerdere thematische ambities⁴ en uitgangspunten⁵ geformuleerd om dit te verbeteren.

In de aanvullende notitie is een aantal ruimtelijke vraagstukken geactualiseerd. Daarnaast gaat de notitie in op drie alternatieven voor de koers van de gemeente⁶. Binnen deze alternatieven is gevarieerd in het aantal nieuwe woningen en de ruimte voor (nieuwe) bedrijventerreinen en duurzame energieproductie (zon en wind). Ook is gevarieerd met de invulling van landschap en natuur, landbouw en mobiliteit. Daarnaast is voor nieuwe stedelijke functies gekeken naar inbreiding⁷ dan wel uitbreiding in verschillende richtingen.

---

¹ Arcadis. 2023. *Omgevingseffectrapport Omgevingsvisie Weert*. Het OER is formeel een milieueffectrapport (MER), maar gaat ook in op sociale en economische aspecten. Daarom is, in aansluiting op de Omgevingswet, de term 'omgevingseffectrapport' gekozen.

² Gemeente Weert. 2024. *Aanvullende notitie Omgevingsrapportage Omgevingsvisie Weert*.

³ De Commissie wijst erop dat de aanvullende notitie wel openbaar moet worden gemaakt.

⁴ De thematische ambities zijn: (1) beheerste groei vanuit eigenheid; (2) Weert: Stad in het groen; (3) positief gezond Weert; (4) ruimte voor creatief en innovatief ondernemerschap; en (5) sterk verbonden met de regio.

⁵ De uitgangspunten zijn (1) Weert als centrumgemeente; (2) Weert als onderdeel van de Brainport; (3) toetsing aan ambities voor duurzame ontwikkelingen (klimaat en energietransitie); (4) aandacht voor brede welvaart; en (5) behoud van het buitengebied en de aanwezige natuur.

⁶ Het gaat hier om de alternatieven: (1) 'sterker lokaal profileren – lage dynamiek', (2) sterker lokaal profileren – hoge dynamiek' en (3) 'sterker regionaal profileren – hoge dynamiek'.

⁷ Inbreiding is het bouwen binnen bestaande bebouwing.

Volgens de aanvullende notitie verschillen de effecten van de alternatieven vooral in lage en hoge dynamiek⁸. Bij hoge dynamiek zijn de effecten vooral positief beoordeeld. Een koers van lage dynamiek is alleen voor landbouw als beter beoordeeld. Een sterker regionaal profiel in plaats van een sterker lokaal profiel zorgt voor een positiever effect op mobiliteit en bereikbaarheid en een negatiever effect op landbouw, aldus de aanvullende notitie.

Wat is het advies van de Commissie?

Het OER bevat veel informatie over het doorlopen proces bij het opstellen van de omgevingsvisie. De 'foto van de leefomgeving' geeft duidelijk aan hoe de leefomgeving er nu voor staat. Het OER kijkt af van de gangbare opbouw waarin beleidsvoornemens en alternatieven daarvoor worden getoetst op milieueffecten en doelbereik. Het OER bevat veel detailinformatie, maar mist een duidelijke rode draad en inzicht in de belangrijkste keuzes en botsingen. Het OER is fragmentarisch, weinig transparant en mist een goede samenvatting.

De Commissie waardeert de manier waarop en snelheid waarmee de gemeente het opstellen van de aanvullende notitie heeft opgepakt. De ruimtelijke vraagstukken zijn uitgebreid uitgewerkt en duidelijk in beeld gebracht. De actualisatie van de woningopgave en de relatie met Brainport Eindhoven (hierna: Brainport) zijn helder uiteengezet. Ook zijn er alternatieven toegevoegd. De aanvullende notitie verheldert echter niet de rode draad en geeft geen duidelijker inzicht in de belangrijkste keuzes.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het OER en de aanvullende notitie dat desondanks belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de omgevingsvisie. Het gaat om de volgende punten:

- **Geen duidelijke duiding grote opgaven:** de manier waarop de vele beschikbare informatie is gebruikt om de grote opgaven aan te duiden en daarin keuzes te maken ontbreekt. Daarmee is er te weinig focus. Ook ontbreekt een aantal belangrijke opgaven: "water en bodem sturend", de rol van de landbouw in veel milieuproblemen en het (mogelijke) spanningsveld tussen behoud van eigenheid en de versterkte relatie met de Brainport. Daarnaast is niet aangegeven waar de gemeente daadwerkelijk invloed op kan hebben én hoe de gemeente om wenst te gaan met ontwikkelingen van buiten.
- **Samenhang en onderbouwing keuzes niet navolgbaar:** in het OER is een groot aantal botsproeven⁹ uitgevoerd. Ook is beoordeeld in welke mate de doelen gehaald (kunnen) worden). Voor beide geldt dat deze niet worden gekoppeld aan de grote opgaven en de daaraan gerelateerde te maken keuzes. De conclusies ontbreken en ook de samenhang. Het gevolg hiervan is dat het onduidelijk blijft hoe de gemeente tot de beoordelingen en de gemaakte keuzes is gekomen. Zo wordt onder meer niet beschreven wat de (milieu)consequenties zijn van de ruimteclaims (zie figuur 1) van de verschillende opgaven. Dit geldt ook voor de risico's én de kansen. Ook is niet beschreven hoe de alternatieven uit de aanvullende notitie zijn gebruikt om een voorkeursalternatief en een nieuwe integrale koers voor de omgevingsvisie te maken.

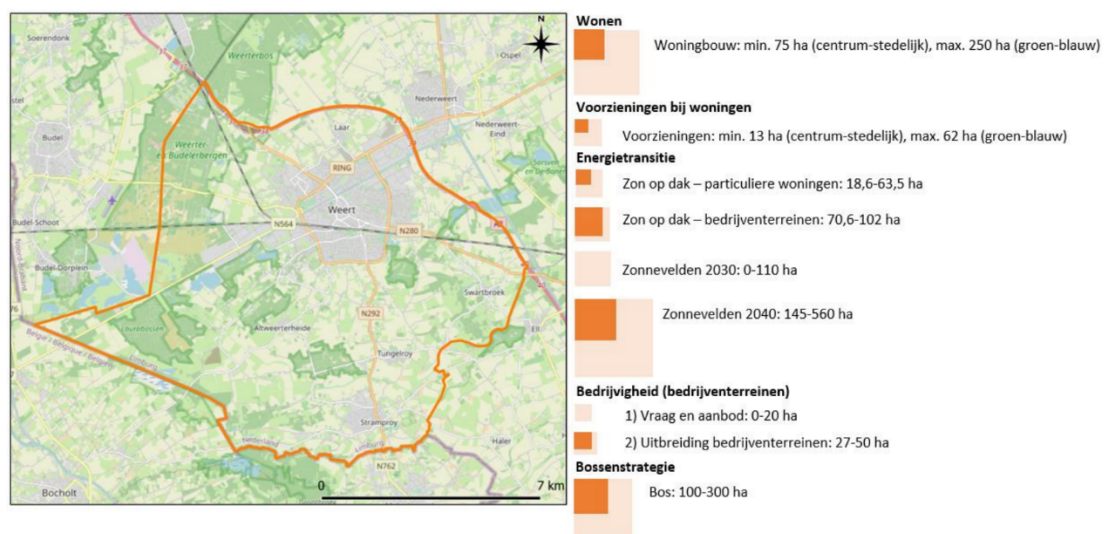
---

⁸ Met lage en hoge dynamiek wordt het verschil bedoeld in verandering. Bij lage dynamiek worden bijvoorbeeld alleen woningen gebouwd om aan de eigen woonbehoefte te voldoen (ongeveer 2.600 woningen) en is er beperkte ruimte voor zonne-energie in het landschap. Bij hoge dynamiek worden ook woningen gebouwd om te voorzien in de regionale vraag naar woningen en is er meer ruimte voor (zonne- en wind-) energie en alternatieve vervoersmiddelen dan de auto.

⁹ Botsproeven zijn een manier om inzichtelijk te maken of opgaven/belangen met elkaar conflicteren.

- **De effectbeoordeling is niet navolgbaar:** de onderbouwing van de effectbeoordeling in de aanvullende notitie en in het OER is onvoldoende. Zo is niet duidelijk op welke grondslag de beoordelingen zijn gebaseerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de effecten op Natura 2000-gebieden, mobiliteit en geluid.
- **Samenvatting:** de samenvatting geeft geen goed beeld van het doorlopen proces en de belangrijkste conclusies van het OER.

De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het OER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de Omgevingsvisie Weert. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar beoordeling toe. In hoofdstuk 3 geeft ze aanbevelingen voor hoe het aanvullen van de informatie vormgegeven kan worden in het vervolgtraject. De Commissie beveelt aan om als aanvulling een integraal samenvattend overzicht te maken om de navolgbaarheid van de opgaven, keuzes en effectbeoordeling te verbeteren en om richting te geven aan het vervolgproces.

Figuur 1: Gemeente Weert met overzicht ruimteclaims voor verschillende opgaven (bron: OER).

Aanleiding OER

De omgevingsvisie beschrijft het integrale beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de korte termijn (2030) met een doorkijk naar 2035–2040. Omdat de omgevingsvisie kaderstellend kan zijn voor mer-(beoordelings)plichtige projecten – zoals stedelijke ontwikkeling, uitbreiding van woon- en werkgebieden en uitbreiding van infrastructuur – is het nodig om een plan-MER (OER) op te stellen. Een plan-MER is ook nodig met het oog op mogelijke significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het OER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Weert – besluit over de omgevingsvisie.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3778 op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij adviezen en aanbevelingen. Adviezen staan in een tekstkader. Het uitvoeren daarvan is essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang voor de leefomgeving bij het besluit over de Omgevingsvisie Weert. Dit moet volgens de Commissie gebeuren voordat de gemeenteraad hierover een besluit neemt. Aanbevelingen staan niet in een kader. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Duiding grote opgaven

De basis van een OER voor een omgevingsvisie is de beschrijving van de huidige opgaven in de gemeente en van de opgaven die vanuit rijksbeleid, provinciaal beleid en regionaal beleid op de gemeente afkomen. Belangrijk is dat het OER aangeeft bij welke thema's in de huidige situatie knelpunten of waar kansen bestaan, en hoe die knelpunten en milieuruimte zich in de toekomst kunnen ontwikkelen. Het OER moet ook aangeven welke nieuwe opgaven/kansen er op de gemeente afkomen. Denk onder meer aan de woningbouwopgave, de energieopgave uit de regionale energiestrategieën (RES Noord en Midden Limburg), de agrarische transitieopgave en de natuur-, water- en klimaatopgaven uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de provinciale uitwerking daarvan.

Met het OER en de aanvullende notitie is veel informatie beschikbaar over de (referentie)situatie in Weert en enkele ruimtelijke opgaven (zoals de woningopgave). De manier waarop deze informatie is gebruikt voor het maken van keuzes in de omgevingsvisie, is echter niet altijd navolgbaar. Ook lijken er geen duidelijke keuzes te zijn gemaakt om meer focus aan te brengen op de grote opgaven. Daarnaast ontbreekt een aantal grote opgaven die bepalend zijn voor veel ontwikkelingen in de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn de uitwerking van "bodem en water sturend", de dominante rol van de intensieve landbouw in veel milieuproblemen en het spanningsveld tussen eigenheid en de relatie met Brainport. Ook is onduidelijk welke rol de gemeente zelf kan spelen in de genoemde opgaven en tot welke (ruimtelijke) knelpunten de verschillende opgaven kunnen leiden.

De Commissie adviseert om het OER, voorafgaand aan de besluitvorming, aan te vullen met een integraal samenvattend overzicht (zie paragraaf 3.1 van dit advies) van de grote keuzes waar de gemeente de komende 10 à 20 jaar voor staat. Geef hierbij aan hoe de informatie uit het OER (bijvoorbeeld uit de foto van de leefomgeving) en de aanvullende notitie gebruikt is voor de keuzes in de omgevingsvisie (zie ook paragraaf 2.2 van dit advies).

2.2 Samenhang, onderbouwing keuzes en trechtering

Om tot de (ontwerp) omgevingsvisie te komen is een aantal stappen doorlopen. Er lag een strategische visie die uitging van vijf Weerter waarden¹⁰. Deze visie is opgevolgd door een zogeheten 'Finaal perspectief'. Daarin staan ruimtelijke maatregelen om de vijf Weerter waarden te realiseren/versterken. Dit is gedaan op basis van de opgestelde foto van de leefomgeving en botsproeven. In de omgevingsvisie zijn voor elk van de vijf Weerter waarden concrete (omgevings)doelen benoemd. Die doelen zijn in het OER uitgewerkt voor vijf deelgebieden. Dit alles met als doel om *'het beleid in de Omgevingsvisie concreter en passender bij de ambities van de gemeente te maken. Daarnaast is een doel van het OER om belangen vanuit milieu en leefomgeving mee te laten wegen bij de beleidskeuzes van de gemeente en om deze afweging expliciet te maken'*. Het is voor de Commissie niet volledig navolgbaar hoe de Weerter waarden doorwerken in de doelen per deelgebied.

In het OER wordt vervolgens een selectie gemaakt van drie ruimtelijke vraagstukken. Deze vraagstukken sluiten aan bij een deel van Weerter waarden. Het gaat om:

- 1) in- óf uitbreiden voor woningbouw;
- 2) in- óf uitbreiden van bedrijventerreinen;
- 3) zonnepanelen op particuliere en bedrijfsdaken óf zonnevelden.

In het hoofdstuk ruimteclaims is daar een vierde ruimtelijk vraagstuk aan toegevoegd: de aanleg van extra bos. Het is voor de Commissie niet duidelijk waarom specifiek deze ruimtelijke vraagstukken zijn gekozen. Slechts één van deze vraagstukken wordt namelijk genoemd in de doelen van de omgevingsvisie.

In de aanvullende notitie worden vervolgens zes ruimtelijke vraagstukken nader uitgewerkt vanuit de meest recente stand van zaken. Het gaat om de volgende zes thema's: (1) woningbouw, (2) bedrijvigheid en werkgelegenheid, (3) energietransitie, (4) landschap en natuur, (5) mobiliteit en (6) duurzame landbouw. Er is niet uitgelegd waarom dit er meer zijn dan in het OER en hoe de toegevoegde thema's aansluiten bij de vijf Weerter waarden uit de Strategische Visie en bij de andere documenten. Vervolgens zijn drie alternatieven beschreven. De Commissie begrijpt de drie alternatieven, maar het is onduidelijk hoe deze alternatieven tot stand gekomen zijn, hoe deze hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de integrale koers van de omgevingsvisie en welke rol milieu-informatie hierbij heeft gespeeld.

Samenhang ontbreekt

De Commissie constateert dat de invulling van de Weerter waarden, ambities en omgevingsdoelen telkens net iets anders is. De samenhang tussen de verschillende doorlopen stappen ontbreekt. Zo is onduidelijk hoe de Weerter waarden uitmonden in vraagstukken in het OER en alternatieven in de aanvullende notitie. Dit geldt ook voor de ambities. Vervolgens is niet duidelijk hoe de invulling van de beschikbare ruimte recht doet aan de Weerter waarden.

Daarnaast lijkt er ook geen samenhang te zijn tussen de vele uitgevoerde botsproeven en de Weerter waarden, ambities en omgevingsdoelen. In de botsproeven lijken de verschillende ruimteclaims vanuit het Finaal perspectief per deelgebied onderling te worden

---

¹⁰ De vijf Weerter waarden zijn: (1) goed wonen voor elke doelgroep, (2) iedereen doet mee, (3) natuurlijke en landschappelijke kwaliteit, (4) duurzaam en innovatief ondernemen en leven, en (5) goed ontsloten en verweven met de regio.

geconfronteerd. Daarbij is niet duidelijk aangegeven wat het Finaal perspectief inhoudt. Ook ontbreken duidelijke conclusies en daarmee consequenties van de botsproeven voor de te maken keuzes.

In het OER staat duidelijk dat de beschikbare fysieke ruimte schaars is (zie figuur 1). De inpassing van alle gemeentelijke, provinciale en Rijksopgaven zal leiden tot meer druk op deze ruimte. Dit vraagt om (het maken van) keuzes. In de aanvullende notitie geeft de gemeente aan hoe in verschillende windrichtingen uitbreiding mogelijk is. Op dit moment wordt in het OER en de aanvullende notitie niet duidelijk hoe deze informatie doorwerkt in de (gemaakte of nog te maken) keuzes over de grote opgaven.

Daarnaast wordt veel doorgeschoven naar latere besluiten, zoals thematische programma's. Dit wordt gedaan zonder dat in het OER duidelijk wordt hoe en welke keuzes dan spelen en hoe de huidige informatie hier een rol in kan spelen. De Commissie wijst erop dat op dat niveau deze keuzes minder in samenhang kunnen worden gemaakt.

De Commissie adviseert om het OER, voorafgaand aan de besluitvorming, op de hoofdpunten aan te vullen met een overzicht (zie paragraaf 2.1 van dit advies) dat de samenhang tussen de verschillende doorlopen stappen duidelijk beschrijft. Geef de inhoudelijke samenhang aan tussen de:

- Weerter waarden, ambities en omgevingsdoelen;
- conclusies die voortkomen uit de botsproeven, beoordeling van het doelbereik en de milieueffectbeoordeling met de te maken keuzes, alternatieven en de trechtering tot het voorkeursalternatief.

Geef vervolgens aan welke dilemma's en keuzes in programma's verder worden uitgewerkt en welke milieukansen en risico's daarbij verder uitgezocht worden (zie ook paragraaf 3.1 van dit advies).

2.3 Navolgbaarheid effectbeoordeling

Een meerwaarde van een OER bij een omgevingsvisie is dat het rapport in beeld brengt wat de milieueffecten van te maken keuzes zijn, en op welke manieren deze effecten beperkt kunnen worden.

De Commissie constateert dat de effectbeoordeling in het OER en de aanvullende notitie in veel gevallen niet navolgbaar is. Dit geldt voor de scores bij de botsproeven, de beoordeling van het doelbereik, de beoordeling van de milieueffecten en het scoren van de alternatieven. Ook is de effectbeoordeling vaak eendimensionaal en lijkt meer gebaseerd te zijn op aannames dan op feiten/onderzoek. Zo wordt bijvoorbeeld gesteld dat uitbreiding van kernen altijd slecht is qua ecologie én dat meer woningen altijd leiden tot meer geluidhinder. De onderbouwing hiervan ontbreekt. Veel toegekende scores zijn onvoldoende onderbouwd en komen daardoor willekeurig over¹¹.

¹¹ Een voorbeeld hiervan is de beoordelingsscore voor 'wonen' (pagina 79 van het OER). Uit het OER en de aanvullende notitie blijkt dat de gemeente goed kan voorzien in de vraag naar woningen uit de gemeente zelf. De beoordeling hiervan is echter neutraal, terwijl een positieve beoordeling logischer zou zijn geweest. De onderbouwing van de neutrale score ontbreekt.

In hoofdstuk 7 van het OER staat de beoordeling op doelbereik. Hieruit blijkt dat veel van de gestelde doelen niet gehaald worden. Het is voor de Commissie onduidelijk wat hiervan de consequenties zijn voor de omgevingsvisie. Ook hier is de onderbouwing van de gegeven beoordeling niet altijd navolgbaar. Dit geldt bijvoorbeeld voor de positieve beoordeling over het halen van de doelen over warmtenetten.

De Commissie adviseert om het OER, voorafgaand aan de besluitvorming, voor de onderscheidende criteria aan te vullen met nadere onderbouwingen van de toegekende effectbeoordelingen. Geef ook aan wat de consequenties zijn voor het niet (kunnen) behalen van de gestelde doelen.

2.4 Samenvatting

De samenvatting van het OER begint met de waarden die het uitgangspunt vormen voor de Omgevingsvisie Weert en drie ruimtelijke vraagstukken (wonen, bedrijvigheid en energietransitie). Daarna geeft de samenvatting een leeswijzer over de botsproeven en beoordeling op doelbereik. De uitkomsten van de botsproeven en beoordeling worden niet benoemd. Wel bevat de samenvatting een overzicht van de aanbevelingen, maar gaat deze niet in op het doorlopen proces en de conclusies die daaruit volgden. De samenvatting is daarmee geen goede afspiegeling van de inhoud van het OER en is ook niet goed zelfstandig leesbaar.

De Commissie adviseert om het OER, voorafgaand aan de besluitvorming, aan te vullen met een samenvatting die een goede afspiegeling is van de inhoud van het OER en de aanvullende notitie én die zelfstandig leesbaar is. Ga in op het doorlopen proces. Ga ook in op de conclusies van de botsproeven en beoordeling en hoe deze conclusies doorwerken in de omgevingsvisie.

3 Aanbevelingen voor het vervolg

In dit hoofdstuk geeft de Commissie een aantal aanbevelingen voor het vervolg. Deze aanbevelingen worden gedaan om handvatten te geven aan het vervolgtraject voor de gemeente Weert.

3.1 Hoofdzaken en richting kiezen: Integraal samenvattend overzicht

Zoals aangegeven in paragraaf 2.1 tot en met 2.4 van dit advies ontbreekt het in het OER vooral aan overzicht, navolgbaarheid, samenhang en richting. De Commissie beveelt aan om te focussen op een beperkt aantal grote opgaven. Geef aan waar de knelpunten zitten en wat de dilemma's zijn waarvoor een oplossing moet worden gevonden. Houd daarbij rekening met waar de gemeente wel of geen invloed op kan hebben. Zo is de transitie van de landbouw op gemeentelijk niveau slechts beperkt stuurbaar, maar er kan wel een visie op worden geformuleerd. In deze visie kan worden aangegeven welke nieuwe functies voor

agrarische gronden en gebouwen wenselijk zijn in deze gemeente en welke voorwaarden daarbij eventueel kunnen worden gehanteerd. Werk vervolgens mogelijke keuzes uit en vergelijk waar nodig alternatieven op basis van de gevolgen voor de leefomgeving en doelbereik (het behalen van gemeentelijke ambities).

De Commissie beveelt aan om hier vorm aan te geven door een integraal samenvattend overzicht te maken met daarin de hoofddilemma's (opgaven), -oplossingen en -richtingen. Gebruik de al beschikbare informatie om te focussen en te trechteren voordat een besluit wordt genomen over de omgevingsvisie. De Commissie denkt hierbij aan het uitwerken van twee ruimtelijk gescheiden hoofdthema's:

- 1) Ruimte voor verstedelijking van kern(en): besteed in dit hoofdthema aandacht aan de opgaven rond woningen en bedrijventerreinen (de keuze tussen inbreiding en uitbreiding, parkeeropgave, bereikbaarheid, gezondheid).
- 2) Ruimte voor ontwikkelingen in het buitengebied: besteed in dit hoofdthema aandacht aan de opgaven en kansen rond (combinaties van) duurzame energie, natuur, water, landbouw en recreatie.

Maak op basis van deze hoofdthema's alternatieven die de verschillende uitersten ('hoeken van het speelveld') onderzoeken en geef op hoofdlijnen aan wat de milieugevolgen daarvan zijn. Ook kunnen scenario's helpen om beleid te vormen voor ontwikkelingen waar de gemeente geen invloed op heeft.

De Commissie denkt bij het uitwerken hiervan aan een document van vergelijkbare omvang als de aanvullende notitie. Zij benadrukt dat het doel niet is om volledig (gedetailleerd) te zijn, maar op hoofdlijnen te focussen. Het samenvattend overzicht moet als zelfstandig document leesbaar zijn én een goede afspiegeling zijn van de te nemen keuzes op basis van de beschikbare informatie uit het OER en de aanvullende notitie. Maak gebruik van verduidelijkende kaarten, illustraties (zoals infographics) en tabellen voorzien van legenda en eenduidige uitleg.

Beperken genoemde (vervolg)programma's

De Commissie constateert dat er veel vervolgonderzoek, nota's en programma's¹² worden aangekondigd in de omgevingsvisie, het OER en in de aanvullende notitie. Hierin moeten de ambities uit de omgevingsvisie worden geconcretiseerd. In navolging van de hiervoor aanbevolen focus op een beperkt aantal grote opgaven beveelt de Commissie aan om het aantal programma's te beperken en deze meer te richten op de hoofdthema's die voortvloeien uit de grote opgaven. Werk in het integraal samenvattend overzicht toe naar thema's (knelpunten) voor programma's. Geef bij elk programma aan welke opgaven en bijkomende knelpunten, kansen of dilemma's daarin worden uitgewerkt. Geef ook aan wanneer deze programma's globaal worden uitgevoerd.

---

¹² Zo worden onder andere de volgende programma's en onderzoeken aangekondigd: onderzoek naar de woningbehoefte Midden-Limburg, herziening routekaart energietransitie, visie en actieprogramma circulaire economie 2024/2025, visie op de ondergrond, energiebeeld van de toekomst, onderzoek doorstroming Ringbaan Noord (met eventueel aanpassing Mobiliteitsplan), parkeernota, plan versterken groen en landschap, ruimtelijk kwaliteitskader en programma buitengebied.

3.2 Gebruik goede voorbeelden van elders

De Commissie beveelt aan om voor het integraal samenvattend overzicht gebruik te maken van goede voorbeelden van omgevingseffectrapporten voor omgevingsvisies van andere gemeenten. Hierbij valt te denken aan:

- concretisering van ambities: zie bijvoorbeeld het MER voor de omgevingsvisie van gemeente Katwijk¹³;
- goed gebruik van alternatieven die de zogeheten ‘hoeken van het speelveld’ verkennen: zie bijvoorbeeld het MER voor de omgevingsvisie van gemeente De Bilt¹⁴;
- een duidelijke en voornamelijk kwantitatieve manier van beoordeling van de effecten ten opzichte van de referentiesituatie (foto van de leefomgeving): zie bijvoorbeeld het OER voor de omgevingsvisie van gemeente Sint-Michielsgestel¹⁵;
- een goed monitoringsprogramma: zie bijvoorbeeld het MER voor de omgevingsvisie van de gemeente Doetinchem¹⁶.

---

¹³ Zie de website van de Commissie voor het MER, de omgevingsvisie en het advies van de Commissie: [3234 Omgevingsvisie gemeente Katwijk](#).

¹⁴ Zie de website van de Commissie voor het MER, de omgevingsvisie en het advies van de Commissie: [3752 Omgevingsvisie gemeente De Bilt](#).

¹⁵ Zie de website van de gemeente Sint-Michielsgestel voor het OER: [Omgevingseffectrapport Omgevingsvisie Sint-Michielsgestel](#). Op dit moment loopt de advisering van de Commissie over dit OER nog.

¹⁶ Zie de website van de Commissie voor het MER, de omgevingsvisie en het advies van de Commissie: [3742 Omgevingsvisie gemeente Doetinchem](#).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Eric van der Aa

drs. Tim Artz

dr. Patrick Patiwael (secretaris)

ir. Harry Webers (voorzitter)

dr. Fred Woudenberg

drs. Gerrit de Zoeten

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvisie gemeente Weert.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om stedelijke ontwikkeling (categorie J11) en uitbreiding van bedrijventerrein (J10). Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom wordt een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Weert.

Initiatiefnemer besluit

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Gesprekken met belanghebbenden tijdens adviestraject

De Commissie heeft op 23 mei 2024 op verzoek van het bevoegd gezag gesproken met de wethouder.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3778](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

